

Adam Rocznik

LASY I LEŚNICTWO NA TERENIE REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH W OLSZTYNIE

Regionalną Dyрекcyję Lasów Państwowych w Olsztynie tworzą 32 nadleśnictwa oraz Zakład Produkcyjno-Usługowo-Handlowy Lasów Państwowych w Olsztynie. Drzewostany na terenie RDLP w Olsztynie charakteryzują się bardzo dużym zróżnicowaniem. Wynika to przede wszystkim z historii geomorfologicznej związanej ze wszystkimi zlodowaceniami występującymi na terenie naszego kraju. Północna część zasięgu administracyjnego olsztyńskiej dyrekcji jest bardziej urozmaicona. Z powodu większej ilości opadów i żyzniejszych gleb, głównie pochodzenia polodowcowego, występują tu drzewostany liściaste i mieszane. Część środkowa charakteryzuje się nieco słabszymi siedliskami, które powstały na terenach moren czołowych oraz z materiałów międzymorenowych. W tej części dominują siedliska borowe świeże. Jednak w pasie od Miłomłyna do Strzałowa znajdują się największe kompleksy leśne Lasów Taborskich, Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej i Puszczy Piskiej (w części administrowanej przez RDLP w Olsztynie) oraz najbardziej urokliwe krajobrazowo tereny leśne przeplatane licznymi jeziorami. Najbardziej na południe wysuniętą część RDLP Olsztyn charakteryzują siedliska i zbiorowiska roślinne typowe dla terenów będących niegdyś rozlewiskami wód polodowcowych. Fakt ten decyduje dziś o składzie gatunkowym drzewostanów, gdzie niepodzielnie panuje sosna oraz brzoza – gatunki najmniej wymagające co do żyzności gleby. Duże zróżnicowanie drzewostanów wynika również z tego, że na obszarze RDLP klimat kontynentalny ściiera się z klimatem atlantyckim i dlatego też znajdziemy tutaj fragmenty drzewostanów typowych dla obszarów borealnych jak i drzewostany charakterystyczne dla terenu Pomorza. Cechy klimatu na terenie RDLP w Olsztynie:

- ilość opadów rocznych 500 mm – 634 mm;
- średnia temperatura 7,0–7,7° C;
- okres wegetacji wynosi od 190 dni do 200 dni;

Pod względem gatunku panującego w drzewostanach, lasy olsztyńskie można podzielić na trzy rejony. Największy z nich, obejmujący Kurpie oraz południowe części Warmii, Mazur, to rejon z drzewostanami sosnowymi. W części północnej przeważają dąb i świerk pospolity. W zachodniej części

występuje buk. W ujęciu statystycznym gatunkiem dominującym w olsztyńskich lasach jest sosna. Pozostałe gatunki zajmują: Brz – 10%, Db, Kl, Wz, Js – 8%, Ol, Św – po 6%, Bk – 4%. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie obejmuje części trzech województw: warmińsko-mazurskiego, mazowieckiego i w małym zakresie, pomorskiego. RDLP w Olsztynie nadzoruje gospodarkę leśną na 617,4 tys. ha lasów państwowych oraz 100,00 tys. ha lasów innych własności. Lesistość obszaru w zasięgu administracyjnym RDLP w Olsztynie wynosi 29,1 %.

W skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie wchodzi dwa Leśne Kompleksy Promocyjne – LKP Lasy Mazurskie i LKP Lasy Olsztyńskie. LKP Lasy Mazurskie jest drugim co do wielkości tego typu obiektem w Polsce. Zajmuje powierzchnię 118 216 ha. Rozciąga się od Mrągowa na północy, Orzysza i Białej Piskiej na wschodzie, Kolna i Myszyńca na południu, do Szczytna i Biskupca na zachodzie (ww miejscowości oprócz Mrągowa znajdują się tuż poza granicami LKP). W całości leży w województwie warmińsko-mazurskim. W jego skład wchodzi lasy należące do nadleśnictw: Pisz i Maskulińskie z RDLP Białystok oraz Sychowo, Strzałowo i Mrągowo (Obręb Mrągowo) z RDLP Olsztyn, a także grunty Stacji Badawczej Rolnictwa i Hodowli Zachowawczej Zwierząt PAN w Popielnie. Ta część Mazur położona jest w II Krainie przyrodniczo-leśnej – Mazursko-Podlaskiej. Różnorodność form geomorfologicznych i związana z tym mozaikowość gleb i siedlisk, obfitość wód i terenów podmokłych, rozległe i dobrze zachowane kompleksy leśne, średnio intensywna, a nawet ekstensywna działalność rolnicza i stosunkowo wysoki stopień naturalności wielu biotopów, sprawił, że LKP Lasy Mazurskie charakteryzuje się wielkim bogactwem świata roślin i zwierząt. Bardzo długa jest lista występujących tu roślin chronionych, wiele z nich to piękne rośliny, prawdziwe klejnoty naszych lasów i łąk. Warto zauważyć, że na terenie LKP „Lasy Mazurskie” powstał w 2018 roku, prowadzony przez Nadleśnictwo Sychowo, Ośrodek Hodowli Cietrzewia. Ośrodek powstał w ramach projektu rozwojowego „Czynna ochrona cietrzewia na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych w Polsce” i jest to kolejny projekt z zakresu czynnej ochrony przyrody, finansowany z Funduszu Leśnego.

Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Olsztyńskie” ma 35 310 hektarów. Obejmuje teren Nadleśnictw Olsztyn i Kudypy oraz lasy gminy Olsztyn. Powstanie kompleksu umożliwiło dalszy rozwój takich kluczowych z punktu widzenia ochrony przyrody i edukacji leśnej obiektów, jak Arboretum w Kudypach, czy też Ośrodek Rehabilitacji Ptaków Drapieżnych w Dąbrówce.

Mgr inż. Adam Rocznik
Dyrektor RDLP w Olsztynie

Referat z sesji naukowej pt.: "Leśnictwo przyszłości" z okazji 121 Zjazdu Polskiego Towarzystwa Leśnego w Starych Jabłonkach, 07-10.09.2022.